FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Oktober 2026

Rigsrevisionens notat om beretning om

statens brug af fælles-statslige indkøbsaftaler

Opfølgning i sagen om statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler (beretning nr. 17/2023)

9. september 2026

RN 1107/26

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler, som blev indledt med en beretning i 2024. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om de initiativer, som ministrene stillede Statsrevisorerne i udsigt i lyset af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning, er gennemført. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 1. oktober 2024.

2. Formålet med beretningen var at vurdere, om fem udvalgte ministerier – Kulturministeriet, Erhvervsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (nu Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd), Justitsministeriet og Finansministeriet – bruger de fællesstatslige indkøbsaftaler, når de køber varer. Ministerierne er i medfør af cirkulære om indkøb i staten forpligtede til at bruge indkøbsaftalerne. Formålet er, at staten opnår bedre priser og vilkår ved sine indkøb.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det ikke helt tilfredsstillende, at Kulturministeriet, Erhvervsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i flere tilfælde ikke havde brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler, hvor de var forpligtede til det. Derved var der risiko for, at de tre ministerier havde købt for dyrt ind. Statsrevisorerne konstaterede samtidig, at Justitsministeriet og Finansministeriet i henholdsvis ca. 95 % og ca. 98 % af deres indkøb brugte de fællesstatslige indkøbsaftaler, hvilket Statsrevisorerne fandt tilfredsstillende. Justitsministeriet havde dog ikke opstillet fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.

Finansministeriet har ansvaret for statens fælles indkøbssystem. Beretningen viste, at systemet ikke gør det muligt for ministerierne at følge med i, om der købes ind efter indkøbsaftalerne. De kan kun se, om der er købt ind hos de leverandører, der er indgået aftale med. De kan ikke se, hvilke varer der er købt, uden manuelt at gennemgå det enkelte køb. Finansministeren oplyste, at ministeriet forventede at implementere et nyt indkøbssystem, der muliggør, at ministerierne kan følge med i, hvilke varer der købes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

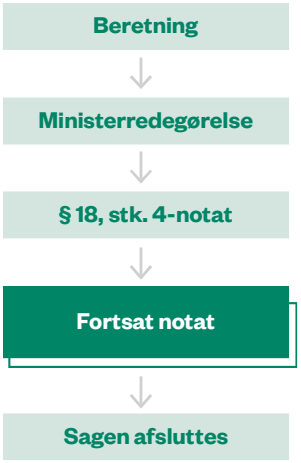

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Ressortændring

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri blev ved kongelig resolution af 3. juni 2026 nedlagt. Ministeriets forretninger er overført til Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd. Dog er nogle opgaver flyttet til fire andre ministerier. Opfølgningen i denne sag vil ske over for Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd.

Konklusion

Justitsministeriet har opstillet fælles retningslinjer for ministeriets indkøb. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Finansministeriet fortsat arbejder med at tilpasse statens indkøbssystem, så de kan opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af de statslige indkøbsaftaler.

Opfølgningen viser desuden, at Kulturministeriet, Erhvervsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har iværksat flere tiltag med det formål at styrke kompetencer og viden om de statslige indkøbsregler. Ingen af ministerierne følger dog op på, om deres institutioner bruger indkøbsaftalerne, når de køber de varer, som aftalerne omfatter.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Finansministeriets implementering af statens nye digitale indkøbssystem, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af indkøbsaftalerne
- Kulturministeriets, Erhvervsministeriets og Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Finansministeriets implementering af statens nye digitale indkøbssystem, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af indkøbsaftalerne.	Behandles i dette notat og følges fortsat.
2. Kulturministeriets, Erhvervsministeriets og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler.	Behandles i dette notat og følges fortsat.
3. Justitsministeriets udarbejdelse af fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Ministeriernes initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende ministeriernes initiativer i forhold til opfølgningspunkterne.

6. Opfølgningen er baseret på en redegørelse fra Finansministeriet om implementeringen af statens nye digitale indkøbssystem, en gennemgang af Justitsministeriets retningslinjer for ministeriets indkøb samt dokumentation for de tre øvrige ministeriers initiativer for at følge brugen af de statslige indkøbsaftaler.

Implementering af statens nye digitale indkøbssystem

Rigsrevisionens opfølgning viser, at det nye system, Statens Digitale Indkøb, er implementeret. Det er dog fortsat ikke muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Finansministeriets initiativer, som skal gøre det muligt at opgøre, i hvilket omfang institutionerne bruger de fællesstatslige indkøbsaftaler.

7. Statsrevisorerne bemærkede, at ingen af de fem ministerier undersøgte, om institutionerne rent faktisk havde købt de varer, som er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler.

Det fremgik desuden af beretningen, at det ikke via det statslige indkøbssystem har været muligt at foretage en systemunderstøttet opgørelse af, i hvilket omfang ministerierne køber de varer, som er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler. Dermed er det kun muligt at opgøre, i hvilket omfang ministerierne køber ind hos de rigtige leverandører, men ikke, om de reelt køber de varer, hvor de får rabat.

Rigsrevisionen undersøgte ministeriernes indkøb ved manuelt at gennemgå repræsentative stikprøver, da der hverken i de enkelte ministerier eller centralt i statens indkøbssystem fandtes opgørelser af, om ministerierne købte de varer, der var omfattet af indkøbsaftalerne.

8. Finansministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Økonomistyrelsen var i gang med at implementere et nyt digitalt indkøbssystem (Statens Digitale Indkøb) på tværs af staten, og at man med det nye system vil kunne opgøre, om institutionerne køber de varer, som er omfattet af de statslige indkøbsaftaler. Finansministeriet forventede at have implementeret systemet medio 2025.

9. Finansministeriet oplyser, at Statens Digitale Indkøb blev indført på tværs af statens institutioner ultimo 2025. Ministeriet oplyser desuden, at det med indførelsen af det nye indkøbssystem er teknisk muligt at opgøre, om institutionerne køber de varer, som er omfattet af indkøbsaftalerne, men at ministeriet efterfølgende har besluttet at deaktivere denne mulighed, fordi ministerierne havde for mange fejl i deres registreringer af indkøbene.

Ministeriet vil derfor for det første arbejde på at understøtte, at ministerierne registrerer deres indkøb korrekt, fx via AI. Ministeriet har ikke opstillet en tidshorisont for arbejdet.

For det andet vil ministeriet øge graden af e-handel i staten gennem bekendtgørelsen om e-handel i offentlige indkøb. Når ministerierne køber varer digitalt, dvs. via e-handel, i det statslige indkøbssystem, vil de automatisk opfylde de statslige indkøbsregler, da indkøbene sker via varekataloger, som er knyttet op på indkøbsaftalerne. Dette gælder p.t. for 14 ud af 31 indkøbsaftaler, mens det ikke er tilfældet for de resterende 17 aftaler.

Tre ministeriers brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Kulturministeriet, Erhvervsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har gennemført initiativer for at øge opmærksomheden på de statslige indkøbsaftaler. Ingen af ministerierne følger dog op på, om institutionerne benytter indkøbsaftalerne, når de køber de varer, som aftalerne omfatter.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Kulturministeriets, Erhvervsministeriets og Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds brug af de fællesstatslige indkøbsaftaler.

10. Statsrevisorerne bemærkede, at Kulturministeriet ikke havde brugt de fællesstatslige indkøbsaftaler i ca. 26 % af de indkøb, hvor ministeriet er forpligtet til det. Erhvervsministeriet havde ikke brugt aftalerne i ca. 19 % af ministeriernes indkøb, og det samme var tilfældet for 18 % af indkøbene i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Rigsrevisionen anbefalede i beretningen, at de tre ministerier, som i mindre grad havde brugt aftalerne, afsøgte mere effektive metoder til at sikre, at de køber ind på aftalerne, når de er forpligtede til det.

11. Ministrene oplyste i deres redegørelser til beretningen, at de ville sikre, at institutionerne køber de varer, der er omfattet af de fællesstatslige indkøbsaftaler, bl.a. ved at øge viden i ministerierne om de statslige indkøbsregler og ved at skærpe kravene til dokumentation, når reglerne fraviges.

12. Vores opfølgning viser, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri efter afslutningen af Rigsrevisionens beretning har gennemført kurser i de statslige indkøbsregler for medarbejderne. I Erhvervsministeriet har beretningen været behandlet på møder blandt ministeriets administrationschefer og i ministeriets indkøbsforum.

Kulturministeriet oplyser, at ministeriet siden sommeren 2024 har holdt møder mellem ministeriets centrale enhed for udbud og indkøb og udvalgte institutioner, når institutionerne ikke har købt varer på indkøbsaftalerne, selv om de har været forpligtede til det.

Vores opfølgning viser imidlertid, at ingen af de tre ministerier – Kulturministeriet, Erhvervsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri – har fulgt systematisk op på, om institutionerne rent faktisk køber de varer, som er omfattet af aftalerne, når de er forpligtede til det. Derfor er det ikke umiddelbart muligt at vurdere, om initiativerne har virket efter hensigten.

Erhvervsministeriet oplyser, at det er en resursetung proces for ministeriet at kontrollere, om institutionerne køber de varer, der er omfattet af indkøbsaftalerne. Ministeriet vil først kontrollere dette, når der stilles en systemunderstøttet løsning til rådighed for ministerierne.

Fælles retningslinjer for Justitsministeriets indkøb

Justitsministeriet har opstillet fælles retningslinjer for ministeriets indkøb. Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

13. Det fremgik af beretningen, at Justitsministeriet som det eneste af de fem ministerier ikke havde fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.

14. Justitsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Justitsministeriet havde igangsat et arbejde med at udarbejde fælles retningslinjer for ministeriets indkøb. Ministeriet forventede at afslutte arbejdet i 1. kvartal 2025.

15. Vores opfølgning viser, at Justitsministeriet ultimo 2024 har udarbejdet fælles retningslinjer for ministeriets indkøb.

---

16. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

17. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen
rigsrevisor

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgsspørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Statens brug af fællesstatslige indkøbsaftaler (nr. 17/2023) 10-06-2024 **Ministerredegørelser:** Flere ministerredegørelser	Finansudvalget: 20-06-2024					